

1 Pita

Nalobulat napolisulan na-və^{ha-sual-an} aPita totesi

Ase itos nalobulat napolisulan egai?

APita tovi ahai susur siYesu, gai itosi.

Itos nalobulat napolisulan egai hən nəsa?

APita itosi hən bikel mai alat siYesu ke limas-toh hən aYesu behəhaṽur hən nəmauran salit gail, naut kəmas na-ləṅon-isa-vəsa-an ideh.

Itos nalobulat napolisulan mōs ase?

APita itosi mōs alat siYesu len naut p̄isi.

Itos nalobulat napolisulan egai ṅais?

Itosi pəpadaṅ hən nasihau A.D. 64.

1) Na-ke-ivoi-an (1.1-2)

2) Na-sor-tuṽ-an hən nasipaan (1.3-12)

3) Nəmauran silat siYesu (1.13-2.10)

4) Naṽide alat siYesu ləbimashusuri (2.11-3.22)

5) Na-ləṅon-isa-vəsa-an seKristen mai nauman hən na-vi-tarhəte-an (4.1-4.19)

6) Nakelean todaṅ van hən alat siYesu (5.1-11)

7) Nasudəlaṁian (5.12-14)

Na-ke-ivoi-an

¹ Ginau, aPita notovi ahai pispisul siYesu Kristo, nutos nalobulat napolisulan egai. Nutosi van hən alat aGot tolekis hən galito, lototoh hum nametḃos gail len naut gail lototiltile; naut a Pontus, a Kalatia, a Kappatosia, a Asia mai a Pitinia.*

* **1:1:** Nəboṅ toke *metḃos* len naut egai, namilen ke lovi Kristen gail naut a im salit len nəmav gol ke lovi metḃos len navile a pan. Uman 8.1, 4, 11.19.

² Len naləboian siGot aTata, ilekis hən gamito sutuai tia ale aNunun igol ke məttokad nəboruan siGot mōs mətbigol nəsa aYesu Kristo tokele, mət̃biveveu len nəda hən.* Navoian aGot toviol habat kəmas hənı mai natəmat tepul səsəhov len nəlomit.

Nə-vatvat-viri-an hən nəmauran vi sutuai

³ Datesipa vi təban aGot aTəman aYesu Kristo, aMasta sidato. Bathut ke nəlon totan̄is masūv hən gidato, eviol hən nəpasian veveu mai gidato len na-le-məhat-an dan nəmatan siYesu Kristo, gol ke dattokad nə-vatvat-viri-an tomaur.

⁴ Ekitin, aGot etəgau gat natit gail lotovoi masūv len nəmav mōs anatun gail. Etəgau gat natgalenan mōs gamito, natgalenan asike logəgel boŋ ideh, asike lumōm, asike natideh emədas gail, asike luway.

⁵ Ale len nədaŋan siGot, gai dereh tihavhav gol gamito len nadəlomian samito van vəbar nəsarpoan hən nəmauran kitin mai aGot; nəmauran kitin totūbat nəboŋ tolav kuv gamit dan nəsaan samito. Evi nəsarpoan enan gai toutaut hən bəvəhoti len nəboŋ naməkot.

⁶ Mətohhəhəvur masūv təban natgalenan, naut kəmas na-ləŋon-isa-an totiltile gail limasbar gamito, gol nəlomit tisa; husur asike idareh linōŋ.

⁷ Imaiənan hən na-ləŋon-isa-an galenan ləbigol ris nadəlomian samito ke lotovi nadəlomian gəgəras o kitin. Na-ləŋon-isa-an galenan lugol kitev nadəlomian samito hum nəhab tolatlat kitev namətəlai nagol van tovi wai hən b̄isabi

---

* **1:2:** Rom 8.29; 2Tes 2.13; Ipru 10.22, 12.24

ke toveveu o tokad nəpəhsago lan. Be len nənauan siGot, nadələmian samito esəhor masuŭ hən nagol tommasig. Ale nadələmian samit bəkutin, dereh aGot tilav nə-sal-suhi-an mai nəyalyalan mai gamito, dereh nahəsamit tevi məhat len nəboŋ hən navisian siYesu Kristo.

⁸ Mətələmas bun aYesu naut kəmas mətəsarisi boŋ ideh. Naut kəmas mətəsarisi, mətorij nəlomit idaŋ lan, gol ke məttopul hən nakemkeman. Nahəhəvuran məttofade, nasoruan edədas bikel ləboii.*

⁹ Bathut ke nəsa togəmgəm hən gamito tohum nəvit nadələmian samito, evi nə-lav-kuvi-an dan nəpanismen tonor hən nəsaan beti nəmauran kitin mai aYesu.

¹⁰ Ahai kelkel ur gail ta mō lopəhav utaut hən nə-lav-kuvi-an enan tovi naviolan bəgəm hən gamito, aGot bəviol kəmas həni mai gamito. Galit lu-don vahvahur nə-lav-kuvi-an enan dan nəsaan, lous kitevi hən ləbələboii.

¹¹ Len nəboŋ ta mō lunau habat, nəboŋ aNunun aKristo len nəlolito tokel kot na-ləŋon-isa-vəsa-an seKristo mai nəsa bəhusuri: naputsanian hən nahəsan mai nəyalyalan san. Lunau kitev nəboŋ natgalenan ləbēvisi mai ləbimabe.*

¹² AGot ikel vəhoti mai ahai kelkel ur galenan ta mō ke ləsavi tarhət salit gabag be lovi tarhət samito nəboŋ lotokel natgalenan məttohadhasəseloŋ həni. Ale gagai alat lotokel ur na-kel-uri-an tovoi mai gamito, lukel natgalenan len nədaŋan seNunun aGot, aGot tosəvati len nəmav. Ale natgalen lotokel

---

* **1:8:** Jon 20.29   * **1:11:** Psa 22; Isa 53; Luk 24.25-26

uri, anjel gail am loləŋon buni ke lekəta kitev natgalenan hən ləbələboi gail.

AGot tevi nəkadun nəmauran samito

¹³ Imaienan, mətəutaut hən nənauan samito, mətəhulahul, təgau gat nəlomito. Ale mäterin ĩis nəvatvat-viri-an samit len navoian aGot ħeviəl kəmas hənī mai gamito nəboŋ aYesu Kristo ħevisi.

¹⁴ Mitigol nəsa aGot tokele hum məttovi anatur gail. Nələŋonian gail lotosa məttofade nəboŋ məttoŧətan hən nakitinan, saliwol hən nəmauran samit am, samtehusur gail.

¹⁵ Avil len natit ĩisi mətĳigole, mətəsuĳan aGot tokis gamito ke: mitivoi, mitinor buni, mititoh a tut dan nəsaan gail, mitikad nəboruan san.

¹⁶ Husur len natosian siGot ike, “Mitivoi buni, mititoh a tut dan nəsaan suĳan ginau notovoi buni, nototoh a tut dan nəsaan.”*

¹⁷ Ale aGot, məttoĳisi hən aTəmamito, ebunus nəvanuan gail len nəvide toĳitoŧ van hən nəvanuan ĩisi, nəboŋ toĳəpəhun navoian dan nəsaan len natit ĩisi lotogole. Imagenan, len nəvide samito, len nəmauran kavkav samito hum nametĳos gail len navile a pan, mətətəŋedur bathurien, mətəmətahw len nəyalalan san.

¹⁸ Husur mətələboi tia ke aGot toŧur nəmakuvan samito hən ħilav kuv gamit dan nəvide kəmas hən nəmauran samito toĳəm len atəmamit ta sutuai. AGot saŧur nəmakuvan samito hən nagol o nasilva arĳisa vəmasig.

¹⁹ Ao, eŧuri hən nəda nəmauran seKristo toŧəhor natit ĩisi,* aKristo tohum natuhsipsip tonor hən

---

* **1:16:** Lev 11.44-45, 19.2   * **1:19:** Kol 1.20

natutumavan, səkad naut ideh len niben tosa, səkad natideh tosa lan.†

²⁰ AGot itabtabuh lan tia nəboŋ satubət hən biŋol navile a pan sal, be aGot esəvati hən bəvisi len nəboŋ naməkot galegai m̄os gamito.

²¹ Len aKristo mətorin̄ nəlomit len aGot. Evi aGot togol aKristo tole məhat dan nəmatan, toputsan nahəsən, torin̄i toyalyal. Imagenan, mətorin̄ gat nadəlomian mai nə-vatvat-viri-an samito len aGot.

²² Nəboŋ məttoŋol tabtab hən nəsa nakitinan tokele, mətugol nəlomit gabag iveveu hən mətbeləmas bun nəbathudud nadəlomian len nakitinan. Len nəlomit tomasil habat, mitidan̄ hən mətbeləmas masuŵ hən gamit gabag,

²³ husur mətukad nəpasian veveu. Nəmauran veveu məttoŋade sagəm len nəpasusan sitata mai sinana husur nəmauran artoviol həni mai gamito dereh tesib len nəmatan. Avil nəmauran veveu məttoŋade dereh tipat vi sutuai bathut ke togəm len nasoruan siGot, nasoruan nəmauran, nasoruan topat vi sutuai.

²⁴ Hum natosian siGot am tosor husur natenan, ike,

“Nəvanuan řisi lohum naliol,
     nəyalyalan řisi lotokade ehun napushət naliol;
     naliol imasmas, napushəte imayoh, erus
     vi pan,

²⁵ avil nasoruan siNasuḅ aGot ipat vi sutuai.”*
 Ale, nasoruan enan evi na-kel-uri-an tovoi lotokel uri mai gamito.

† **1:19:** Exo 12.5 tosor husur natuhsipsip hən natutumavan.

* **1:25:** Isa 40.6-8

2

¹ Imaienan, samtigol nēsaan ideh am, mitinon dan nēsaan p̄isi togol nasēnahan. Samteliblibon am; samtegægēras; nēlomit satevənoh natit gail sivan ideh; samtisor tisa husur avan ideh, samtisor mēdas nahēsan.

² Hum amas mai alikob artomaduh tabtab hən nasus, gamito mitimaslējon masuṽ hən nasus nakitinan togēm ben aGot, hən mət̄bemuni hən mət̄betibau len nēmauran kitin topat vi sutuai.

³ Husur, hum natosian siGot toke, “Mētusaḅ ləboi navoian siNasuḅ, ke nabus han ivoi.”*

Nəvat nēmauran mai alat aGot tolekis hən galito

⁴⁻⁵ Nasuḅ aKристо ehum nəvat nēmauran sua m̄os naim siGot, nəvanuan gail lotomətahuni hum sanor hən naim be aGot tolekis hēni husur ivoi səhor natit p̄isi. Mətegēm hən aKристо hum gamit gabag mət̄tovi nəvat nēmauran gail hən aGot ḅeum hən naim san hən nəvat galenan hən mət̄begēm vi hai tutumav san gail, gai tolekis hən gamito m̄osi. Len aYesu Kристо, mət̄etutumav hən naviolan aGot tohəhəvur hən gail: len aNunun aGot, lotu hən aGot.*

⁶ Husur len natosian siGot ike,
 “Səsəlōŋ! Noriŋ nəvat sua len naut a Sion,
 toləboi ḅigol naim ḅihav mai ḅinor,
 nulekis hēni husur ivoi səhor natit p̄isi,
 ale avan ideh toriŋ nəlōn lan,

---

* **2:3:** Psa 34.8   * **2:4-5:** Natutumavan gail aGot tohəhəvur hēni lovi naviolan hən nalotuan, nə-sal-suhi-an, na-sor-tuṽ-an, na-ləjon-isa-an m̄os aKристо. Naviolan galenan lovi natit gail lotonor hən naləjonian seNunun aGot totoh len nəlōlito.

asike eləŋon isa sil toriŋ nəlon lan.”†

7 Imagenan, len gamit məttokad nadəlomian, nəvat enan ivoi səhor natit p̄isi, wake len alat səkad nadəlomian, lomətahuni hum nasoruan siGot toke, “Nəvat, nəvanuan na-um-im-an gail lotomətahuni, gai egəm vi vat sua ŋai bələboi b̄igol naim b̄ihay mai b̄inor.”*

8 Natosian ikele am ke,

“Evi nəvat togol nəvanuan gail ləb̄ipes haβetw, nəvat totibau togol ləb̄iteh.”*

Lupes haβetw husur ləsagol nəsa nasoruan siGot tokele. Len nə-nau-utaut-an san, aGot eriŋi sutuai tia hən ləb̄imagenan.

9 Be gamito mətovi vanuan aGot tolekis hən gamit səlani; mətovi hai tutumav siGot tovi kiŋ; mətovi luʋoh hən nəvanuan gai toriŋ nahəsən lan, naluʋoh san səb̄on. Mətumagenan hən mətb̄ikel ur naβoruan san tovoi mai natit p̄isi tovoi buni aGot togole, aGot tokis gamito dan nəmargobut vi lan nam̄ial namənas san.*

10 A m̄o mətsavi alat siGot, be gagai mətovi alat siGot. A m̄o aGot salolosa hən gamito, be gagai aGot ilolosa hən gamito.*

11 Gamit notoləmas bun gamit p̄isi, navile a pan egai savi naut samit am. Mətosuŋan nametβos gail, mətosuŋan alat lototoh len naut savi salito. Imaienan nonjir gamito ke, bulatut dan naləŋonian

---

† **2:6:** Isa 28.16. *Naut a Sion* evi nəhes sual am hən naut a Jerusalem ale nəvat evi aYesu. * **2:7:** Psa 118.22; Mat 21.42; Mak 12.10; Luk 20.17; Uman 4.11 * **2:8:** Isa 8.14-15 * **2:9:** Exo 19.5-6; Deu 4.20, 7.6; Isa 9.1, 43.20-21 * **2:10:** Hos 1.6, 9, 2.1, 23; Rom 9.25

gail hən nibemito lotobal mai nəmauran kitin len nəlomit gail.

¹² Nəvide hən nəmauran samito len nəhon alat lotokad nadəlomian len nagot gəgəras gail, timasvoi, hən ke naut kəmas lotosor tas gamit suñan məttoğol natit tosa gail, nəboŋ ləberis navoian gəbigole, dereh lisal suh nəyalyalan siGot len nəboŋ hən navisian san.

Gol nəsa alat lotoil a m̃o lotokele

¹³ Hən mətbehur Nasub, məterin gamit len navəlan alat lotoil a m̃o len navile a pan, naut kəmas tovi akiŋ toil a m̃o,

¹⁴ o agavna san gail. Husur akiŋ erin galito hum agavna gail hən ləbipansəm alat lotogol nəsa tosa, be sal suh alat lotogol nəsa tovoi.‡

¹⁵ Gol nəsa tovoi, husur aGot eləŋon ke navoian mətbigole tekəkol hən nabuŋon alat lototətan, lotosor len namelmelan salit ŋai.

¹⁶ Mətsavi slev am be mətumakuv tia. Nəmakuvan məttofade, samtinau ke tigol mətoləboi mətbigol nəsaan ideh. Ao, mətukad nəmakuvan hən mətbitoh hum naslev siGot. Nəsaan səbaŋis gat gamit am, mətumakuv dani tia. Mititoh tin len nəmakuvan məttofade. Samtinau ke nəmakuvan tesusuan gamito hən ke mətoləboi mətbigol nəsaan tətəs. Ao, mətukad nəmakuvan hən mətbitoh hum naslev siGot.

¹⁷ Məteputsan nəvanuan gail p̃isi len nənauan samito. Məteləmas bun nəbathudud nadəlomian. Len nalotuan, mətemətahw len nəyalyalan siGot.

‡ **2:14:** Hən naves 13-14, ris Rom 13.1-7

Putsan nakiņ hən nəkantri samito len nənauan samito.

Naslev gail

¹⁸ Gamit mättovi slev gail, len nə-nau-məhat-həni-an, mitidam̃ hən na-il-a-m̃o-an simasta samit gail, mitigol nəsa lotokele. Mitimagenan hən amasta gail lotovoi, lotomədaυ, ale mitimagenan hən galit am lotodaņ taltal, lotosa.

¹⁹ Husur, len nəlomit toləboi naləņonian siGot, mət̃bidaņ ĩur napəņasan hən na-ləņon-isa-an sanor, dereh aGot tehəhaϱur hən gamito.

²⁰ Mət̃bidaņ ĩur nabilasian tonor hən nəsaan mättogole, mətəsəhor nəsa? As tisal suh gamito? Avan ideh a? Ao! Avil mət̃bidaņ ĩur na-ləņon-isa-an sil navoian mättogole, dereh aGot tehəhaϱur hən gamito.

²¹ Husur aGot ekis gamit hən mət̃bivoi, naut kəmas na-ləņon-isa-an enan. Igol aKřisto eləņon isa vəsa m̃os gamito hən mət̃bigol tətəϱ həni, husur nəmel rien.

²² Gai sagol nəsaan ideh, nabuņon sakel nagəgərasan ideh, gai sagəras avan ideh.*

²³ Nəboņ nəvanuan gail lotosəvari, gai sapesəvar təlmam; nəboņ toləņon tosa vəsa, gai sasor husur nasisilan. Ao, eriņ gai len navəlan aGot topepehw tonor hən navoian dan nəsaan.

²⁴ AKřisto evus nəsaan sadit gail len niben gabag len nəhai balbal, hən dat̃bimakuv dan nədaņan hən nəsaan sadito, hum dattomat, be hən dat̃bimaur m̃os nanoran. Evi niben tomətartar togol məttomaur!

---

* 2:22: Isa 53.9

²⁵ Husur a m̄o m̄etohum nasipsip gail lotoyar lab, lotosab, lotomasig a tut sua. Be gagai m̄etupair van h̄en atenan tok̄atk̄eta t̄eban nasipsip gail h̄en m̄et̄behusuri, gai tok̄atk̄eta gol n̄elomito mai n̄ema^uran kitin topat lan. §

3

Alarmisoan

¹ Imaienan, gamit m̄əttovi p̄əha^ut m̄əttolah, gerij̄ gaiug len nav̄əlan asoam̄. Gə^ubigol b̄imagenan, naut k̄emas aha^ut sam̄ asike b̄igol n̄esa nasoruan siGot tokele, nav̄ide sam̄ dereh tesəhor atenan h̄en b̄erij̄ n̄elon len aGot. Husur naut k̄emas ḡəsakel natideh,*

² dereh atenan tebunus nav̄ide sam̄ togəm len n̄elo^{m̄} toveveu, dereh tebunus nalotuan sam̄ van h̄en aGot ke em̄elas.

³ Nap̄əhasan sam̄, natideh sam̄ tokab, satipat len navurum̄ gotoviri, o nagol gotovəhas nibem̄ h̄əni, o nahurabat gotosuni h̄en n̄əvanuan gail lə^uberis gaiug ηai.*

⁴ Ao, nap̄əhasan sam̄, n̄esa tokab len gaiug, tegəm len gaiug kitin gotosusuah len n̄elo^{m̄}, tevi nap̄əhasan h̄en nanunum̄ mai n̄elo^{m̄} tom̄ədu, nat̄əmat topat lan. Nap̄əhasan enan asike iwav bon̄ ideh. Nap̄əhasan enan s̄əlani ηai, aGot eh̄əha^ur masu^u h̄əni.

⁵ Alatp̄əha^ut ta sutuai lotovatvat vir na-kel-gati-an siGot gail, lukad nap̄əhasan tomaien^u. Galito

§ 2:25: H̄en naves 24-25, Isa 53.4-6

* 3:1: Efe 5.22; Kol 3.18

* 3:3: 1Tim 2.9

lulotu hən aGot ale lugol husur nəsa asoalit lo-
tokele.

⁶ Nau təlman hən aSarah togol nəsa aApra-
ham tokele, tokisi hən amasta san.* Gamit
mətogəm vi natun aSarah gail nəboŋ məttodaŋ bur
namətahwan hən mətb̃gol natit tovoi gail.

⁷ Imaienan, gamit məttovi ulum̃an məttolah,
gitoŋ mai asoam̃ len naləboian ke, sədaŋ səhor
gaiug, be geputsani len nənauan sam̃, husur asoam̃
am ikad naviolan hən nəmauran kitin aGot toviol
kəmas həni. Gigole hən asike natideh biŋon gol na-
sor-tuŋ-an sam̃.*

Na-ləŋon-isa-vəsa-an sil na-gol-na-voi-an

⁸ Hən nəbimaris kotov nasoruan sagw, nukela
ke, gamit p̃isi mətegəm sua ŋai len nənauan samito
mai nəlomit; len nəlomit totaŋis gabag hən
gamito, ləmas bun gamit gabag; nəlomit temədau.
Samtinau gamito.

⁹ Samtivar təlman hən nəsaan van hən avan ideh
togol tosa hən gamito. Samtisor tisa təlman van
hən avan ideh tosor tosa hən gamito. Be gol vari
len navoian məttous aGot hən biŋole həni. Enan
evi naləŋonian siGot tokis gamito, hən mətb̃ikad
naviolan tovoi, gai totəgau gati m̃os gamito.*

¹⁰ Husur natosian siGot ike,
“Gəbələŋon nəmauran gəb̃ehəhaŋur lan, hən ke
nəboŋ sam̃ gail biŋoi,
nameam̃ satisor tisa,
nabuŋom̃ satelibliboŋ.

¹¹ Gipair dan nəsaan, gigol navoian,

* **3:6:** Gen 18.12   * **3:7:** Efe 5.25; Kol 3.19   * **3:9:** Mat 5.44; Rom
12.17; 1Pit 2.23

gidonj natəṁmat, gam kitevi hən gəḃikade mai nəvanuan gail.

¹² Husur namətan Nasuḃ aGot ekətkəta təban alat lotonor,
nədarinjan esəsəlonj hən na-sor-tuṽ-an salito,
avil nəhon Nasuḃ ipair dan alat lotogol tosa.”*

¹³ Ale, mətḃidanj ṁos mətḃigol navoian ɲai, as tigol nasənahən hən gamito?

¹⁴ Be naut kəmas mətḃeləɲon bisa vəsa ṁos nanoran, aGot dereh tigol navoian van hən gamito,* ale nəkadumito sateṽurṽur, sagemətahw len avan ideh, nəlomito satetuhath.

¹⁵ Be len nalotuan len nəlomito, putsan nəyalyalan seKристо tovi aMasta samito. Ale avan ideh ḃeus gamit hən mətḃisor husur nə-vatvat-viri-an mətḃokade, mətəutaut tabtab hən mətḃisor vahvah həni.

¹⁶ Sor mədau suṁan atenan totibau səhor gamito. Gole len nəlomit tomasil. Mətḃimagenan, nəboɲ alat lotosor tas nəboruan samit tovoi, lotoris nəṽide tovoi mətḃokade husur mətḃovi seKристо, dereh tigol nahurulit tisa.

¹⁷ Husur na-ləɲon-isa-an samito ḃevi naləɲonian siGot, ivoi am hən mətḃeləɲon bisa sil navoian mətḃogole, səhor mətḃeləɲon bisa sil nəsaan mətḃogole.

¹⁸ Husur aKристо eləɲon isa vəmat vəha-sua ɲai sil nəsaan sinəvanuan gail. Gai tonor buni imat ṁos alat ləsanor hən ḃesəhar gamito van hən aGot.

---

* **3:12:** Psa 34.12-16   * **3:14:** Mat 5.10   * **3:14:** Isa 8.12-13

Nəvanuan gail lugol niben imat, be len aNunun aGot imaur tətəs.*

¹⁹ Len aNunun aGot ivan vakel na-kel-uri-an mai nanunun alat lotosuh len nabəbanisan len naut nəmatan.

²⁰ Lovi alat ta sutuai ləsagol nəsa aGot tokelkele nəboŋ totoh ebəlav vir aNoah toum hən nabiltibot. Len nabot enan, nəvanuan evis ŋai, məlevtor p̄isi, ləsəmat, lumaur len nəwai.*

²¹ Enan evi nasoruan kəta hən nəbaptaisan tolav kuv gamit dan nəsaan len nəboŋ ta daməŋai. Nəbaptaisan savi nalilosan hən mət̄bekəkəs kuv nab̄iŋb̄iŋalan dan nibemito, evi na-kel-gati-an van hən aGot len nələmit tomasil. Len nəbaptaisan, aGot ilav kuv gamit dan nəsaan samito len na-le-məhat-an dan nəmatan siYesu Kristo.

²² Atenan evi məhat vi lan nəmav, ebətah len nətarhət nəmatu siGot, ale aŋel gail mai alat lotoil a m̄o mai alat lotokad nədaŋan; galit p̄isi lotəŋedur bathurien.

4

Toh m̄os nəyalyalan siGot

¹ Imagenan, husur aKristo eləŋon isa vəsa len niben, gamit am, məteutaut hən gamit gabag len navide hən nənauan toŋitoŋ hum esan. Husur avan ideh toləŋon tosa vəsa len niben tia, gai sagol nəsaan am, ipair dani.*

² Nəmauran san tokade sal len navile a pan igol husur naləŋonian siGot ŋai, sahusur naləŋonian tosa seniben am.

---

* **3:18:** Kol 1.22; Rom 1.4   * **3:20:** Gen 6.1–7.24   * **4:1:** Rom 6.7

³ Namityal emīdol! A m̃o m̃etohusur ebəlav habat hən naləŋonian silat ləsəkad nadelomian. Galit lohusur naŋide naitian taŋtaŋor; nəlolit evənvənah; lomun tēməhav van vatərog; len nabiltihanan mai natərogan salito lugol naitian tosa; luḅonḅon vamun taŋtaŋor; lulotu van hən nələblab gail tovi naŋide tosa vəsa batbat.

⁴ Imaienan losəhoŋut len gamito husur m̃ətsatutut hən m̃ətḅitah mai galit am len naŋide tosa vəsa hun topəhas hən niten, igol losəvar gamito.

⁵ Be galit limassor vəsvesai naŋide salito len nəhon atenan toutaut tia hən ḅepəpəhun navoian dan nəsaan silat lotomaur mai lotomat.

⁶ Husur natenan, na-kel-uri-an tovoi ibar galit am lotomat, hən ke naut kəmas lotokad nəpanismen hən nəmatan len nibelito sum̃an nəvanuan ḅisi, len aNunun aGot lukad nəmauran kitin, tosum̃an nəmauran aGot tokade.

⁷ Nanonjan hən natit ḅisi egəm pəpadaŋ. Imagenan, m̃ətətəgau gat nəlomit, m̃ətehulahul hən m̃ətḅisor tuŋ.

⁸ A məhat hən natit ḅisi, ləmas bun gamit gabag len nəlomit kavkav, gol tabtab həni husur na-ləmas-buni-an ikabut gol nəsaan isəḅur.*

⁹ M̃ətehəhaŋur hən gamit gabag m̃ətḅeḅis lohoim samit gail, ale kətkəta təban galito, nakoblenan teḅuer.

¹⁰ AGot eviol kəmas hən naviolan lototiltile mai gamit ḅisusua. Gamit ḅisi m̃ətekətkəta təban naviol-kəmas-an galenan hən ləḅevi tarhət samit gabag.

---

* 4:8: Pro 10.12

11 Gəbisor, tesuñan m̃au aGot tosor len nabuñoñ. Gəbevi tarhət sivan ideh, gole len nədañan aGot toviol həni. Hən ke, len aYesu Kristo, natit p̃isi gəbigole tigor nə-sal-suhi-an tivan hən aGot. Gol nə-sal-suhi-an hən nəyalyalan mai nədañan tivan həni vi sutuai sutuai! Ganan!*

Na-ləñon-isa-vəsa-an hən naKristen

12 Gamit, notoləmas bun gamit p̃isi, samtesəhoʋut len na-ləñon-isa-vəsa-an topeñas, togol kitev gamito ke məttoṃabe, samtesəhoʋut lan hum tovi natsua totile masuʋ tovisi hən gamito.

13 Mətehəhaʋur hən mətbihan katəp̃ol mai aKristo len na-ləñon-isa-vəsa-an san. Hən ke nəboñ nəyalyalan san b̃evisi, dereh mitikemkem, mətehəhaʋur.

14 Nəvanuan gail ləb̃isor viles gamito sil məttohusur aKristo, navoian siGot igol mətukab həni husur aNunun Nəyalyalan tovi aNunun aGot itoh len gamito.

15 Be mətbələñon b̃isa vəsa, satesil natideh tosa məttoṃole. Samtimagenan husur mətugolṃol nəmatan, mətovənvənah, mətugolṃol tosa o mətosulsul len nəsa savi samito.

16 Be mətbikad na-ləñon-isa-vəsa-an bathut məttovi Kristen, nahurumit satisa. Ao, mitisal suh nəyalyalan siGot husur mətukad nahəsan aKristo, nəhes enan ipat len gamito.

17 Husur namityal hən aGot b̃epəpehun navoian dan nəsaan egəṃ tia. Ale na-ləñon-isa-vəsa-an evi natuḃatan han tobar nəbathudud san a m̃o. Ale b̃etuḃat len gidat dattovi bathudud san, timab hən

---

* 4:11: Uman 6.2-4; Rom 12.7; Kol 3.23

alat ləsagol nəsa na-kel-uri-an tovoi siGot tokele?
Nəsa tevisi hən galito?

¹⁸ Hum natosian siGot tokele,

“Bidaŋ habat hən nəvanuan tonor bıkad nə-lav-
kuvı-an dan nəpanismen tonor hən nəsaan
san,

nəsa tevisi hən alat lotomətahun aGot, nəsa
tevisi hən nəvanuan nəsaan gail?”*

¹⁹ Imaienan, mətbeləŋon isa vəsa husur evi
naləŋonian siGot mōs gamito, gol tabtab hən nəsa
tonor, ale riŋ gamit səbomit kavkav len navəlan
aGot togol gamito, husur etəgau gat gamit hən
asike mətbitəh dan navəlan.

5

Alat siYesu limabe?

¹ Ginau notovi elta sumān gamit galevis,
nokətkəta təban alat siYesu, noris na-ləŋon-isa-
vəsa-an seKristo, ale dereh nihan katəpōl maii
len nəyalalan san bəvisi asike idareh. Imaienan
nutor buni mai gamit, aelta gail məttokele
təban alat siYesu. Nekəmaiegai:

² Kətkəta təban alat siGot sumān nəvanuan
tokətkəta təban navəshəsipsip, husur evi aGot toriŋ
galit len navələmito. Sagigole husur avan ideh
bitaltal hən gaiug; be gole len nələm tohəhəvur.
Sagigole husur goləŋon masuṽ hən natite; be gole
husur goləŋon masuṽ hən naləŋonian siGot.*

³ Len nədaŋan sam, sagipatpat gaiug məhat hən
alat, aGot toriŋ galit len navələm; be len navide

---

* **4:18:** Pro 11.31   * **5:2:** Jon 21.15-17

tovoi sam̃, səhar navəshəvanuan hən ləb̃igol tətəṽ hən gaiug.

⁴ Beti, nəboŋ əbilitivanuan tokətkəta təban nasip-sip bəgəmai, dereh tilav mai gaiug nəprais hən namənas tobilbil vi sutuai.

⁵ Gamit mətsəmatmatu, mitigol nəsa ahaʋut gail lotokad nədaŋan hən na-il-a-m̃o-an lotokele. Gamit p̃isi, mətesun nahurabat hən namədauan len nəlomito, nəlomit temədau hən mət̃bevi tarhət samit gabag, bathut natosian siGot ike, “AGot evi enemi silat lotopatpat galit məhat, be eviol kəmas hən navoian mai alat nəlolit tomədau, ləsənu galito.”*

⁶ Imaienan, gol nəlomit temədau len nəhon aGot, riŋ gamit len navəlan aGot todaŋ habat, hum məttovi naut kəmas, hən gai bəputsan gamito len nəboŋ tonor həni.*

⁷ Riŋ gaʋulan nənauan samit totuhathuh mai aGot bathut ekətkəta təban gamito, vəhvəh gamito.*

⁸ Mətetəgau gat gamit səb̃omito, mətehulahul. Natəmat, aenemi samito, ehum nalion toʋun, to-yar mətmətan, das vanuan hən b̃ikat pəpasi, han p̃isi.

⁹ Məteil ʋur atenan, il gəgat len nadəlomian samito, husur mətoləboii ke, nəbathudud nadəlomian len navile a pan kavkav ludaŋ ʋur nə-ləŋon-isa-vəsa-an gail lotop̃itoʋ hən gail məttokade.

¹⁰ Ale, nəboŋ mət̃beləŋon b̃isa vəsa bəbəlav kəkereh, aGot, toplu hən na-viol-kəmas-an, gai tokis gamito len aYesu Kristo vi lan namənas san topat

* 5:5: Pro 3.34; Jem 4.6

* 5:6: Mat 23.12; Luk 14.11, 18.14

* 5:7: Psa 55.22

vi sutuai, gai gabag dereh teutaut kavkav hən gamito, tigol mətēil gəgat am, tigol mitidaŋ am, tigol nadəlomian samit tidaŋ hən asike mətberus dani.

¹¹ Gai bolai! Nədaŋan tipat len navəlan m̄au vi sutuai! Ganan!

Nasudəlamian

¹² ASilas, notonau ləboii tovi na-ke-ŋan-an nadəlomian todaŋ len aKristo, evi tarhət sagw nəboŋ nototos natuhlobulat napisulan egai toŋitol. Notosi hən nəb̄igol mətbeləŋon bivoi am len nəlomito, ale hən nəb̄ikel kot navoian aGot toviol kəmas kitin həni, hən mətbeil gəgat lan.*

¹³ Alat siYesu len naut a Papiion, aGot tolekis hən galito, luke, “Ivoi,” mai gamito. Anatu gw nadəlomian, aMak am, ikele.†

¹⁴ Len na-ləmas-buni-an mətəsuñ nətarhomit gabag hən mətbike, “Ivoi,” mai gamito. Gamit məttovi seKristo, nəlomit tikad natəmat!

---

* **5:12:** Uman 15.22-40. Nəboŋ aPol toke aSilas, len naut egai len nasoruan ta Kris ike aSilvanus. † **5:13:** Uman 12.12, 25, 13.13, 15.37-39; Kol 4.10; Flm 24. Len nasoruan ta Kris ike alitenan len naut a Papiion, be naKristen gail lokis alat siYesu len naut ideh hən napəhaŋut. Nəvanuan namitisau hən nasoruan siGot lunau ke Papiion evi nasoruan tosusuah hən naut a Rom.

**Nasoruan siGot len nasoruan ta Uluveu
The New Testament in the Maskelynes language of
Uluveu, Vanuatu
Niutestamen long lanwis Maskelynes blong Uluveu,
Vanuatu.
Le Nouveau Testament dans la langue Maskelynes de
Uluveu, Vanuatu.**

copyright © 2013 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Maskelynes

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2022-03-11

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 31 Aug 2023

cb9da196-fced-5a7c-9540-74db5e4270fd